

Қазақстанның қор нарығына шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

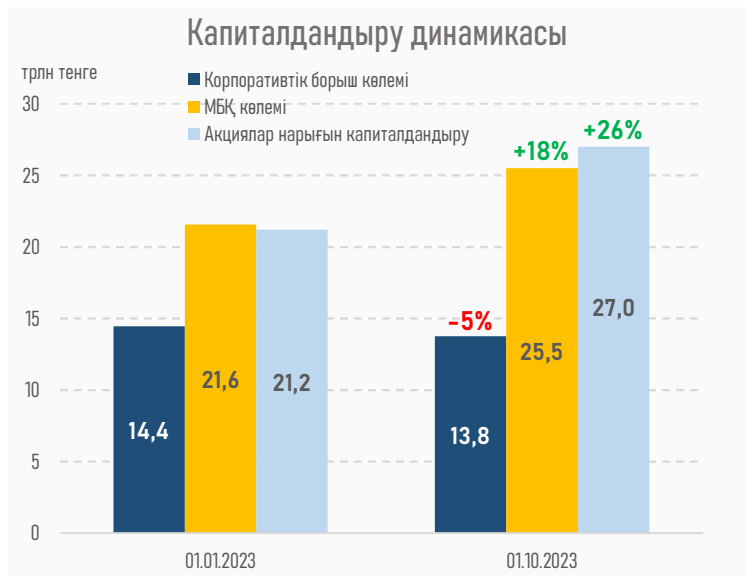
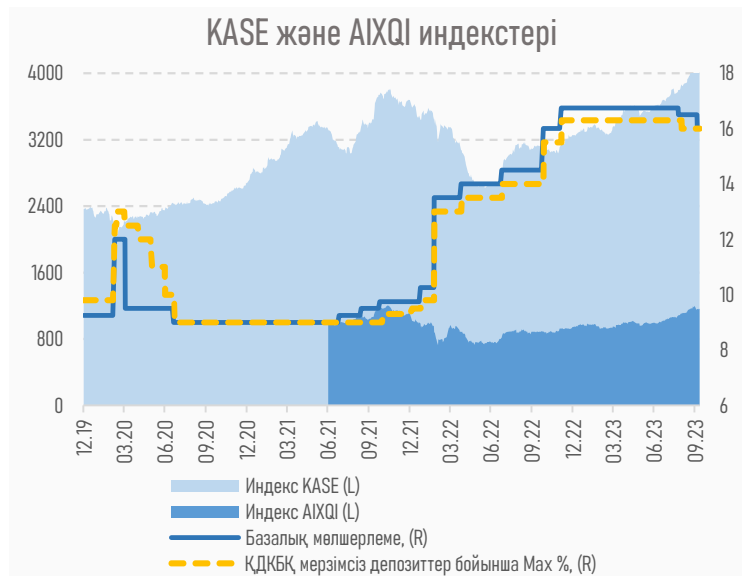
2023 жылғы қаңтар-қыркүйек қорытындылары

Кезеңнің негізгі тенденциялары:

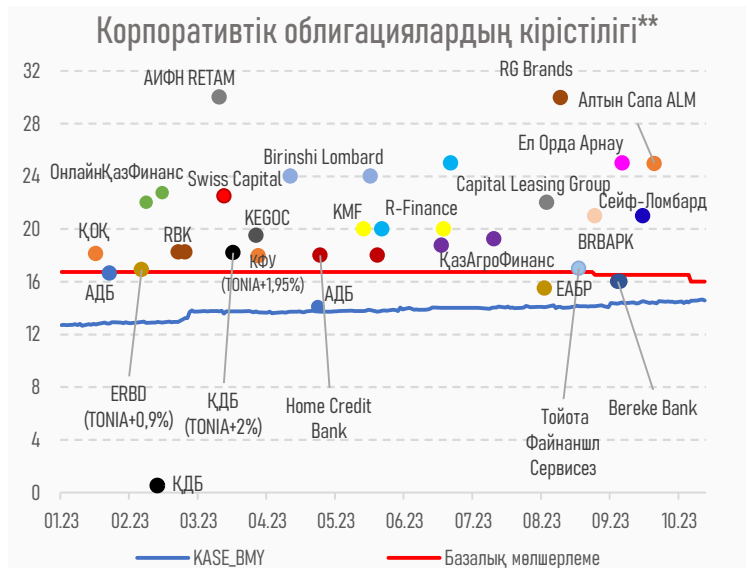
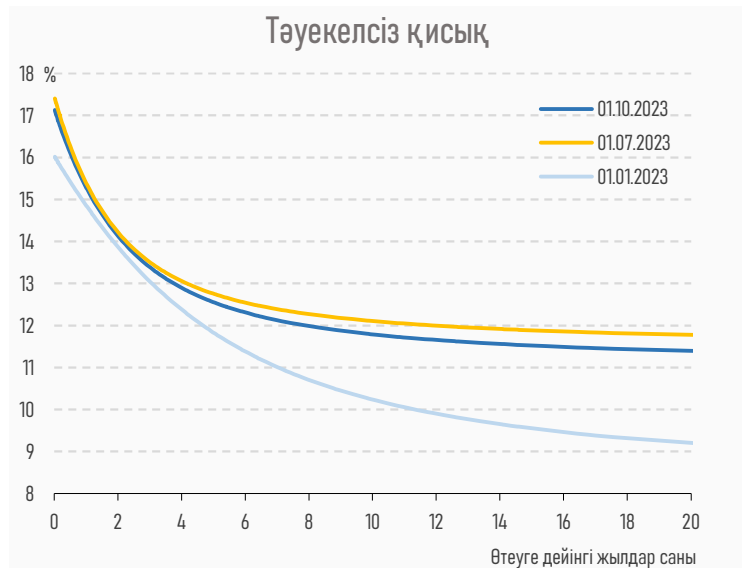
- Ағымдағы жылы жергілікті индекстердің қалпына келтіру өсімі шетелдік алаңдардан едәуір озып тұр. Ағымдағы жылғы қаңтар-қыркүйек қорытындылары бойынша KASE индексі 26,2%-ға, AIXQI-27,6% - ға өсті. Салыстыру үшін, осы кезеңде Shanghai Composite 0,6%, STOXX Europe 600 — 5,2%, S&P 500 — 11,7%, Nikkei — 22,1% қосты.
- Есепті кезеңде жергілікті инвесторлар арасында ең жоғары сұранысқа Қазатомөнеркәсіптің (+51,5%), Kaspi (+39,5%) және ҚМГ (+25,8%) акциялары ие болды. Сұраныс кірістің ұлғаюымен және дивидендтердің үлкен төлемдерімен, сондай-ақ мұнай мен уран нарықтарындағы шикізат тапшылығымен қолдау тапты.
- Акция индекстік акциялармен сауда-саттықтың жиынтық көлемі (KASE+AIX) 1223 млрд құрады, онда 73%-дық басым үлесті ҚМГ акциялары (1162 млрд) алады. Бұдан кейін Халық банкінің (7% немесе 116 млрд) және Қазатомөнеркәсіптің (6% немесе 114 млрд) үлестік құралдары.
- Бөлшек инвесторлық база KASE-ге (+132 мың) қарағанда AIX-те (+593 мың) жылдам өсті. Естеріңізге сала кетейік, күрделі геосаяси жағдай аясында бірқатар компаниялар АХҚО-да (Ozon, Polymetal, Fix Price) редомициляция және листинг жүргізді.

- Қор нарығын қалпына келтіру және бөлшек инвесторлардың жоғары қызығушылығы аясында инвесткомпаниялардың басқаруындағы жиынтық активтер жыл басынан бері 1222 млрд немесе 31,6%-ға өсіп, 11,1 трлн құрады.
- Ақша-несие шарттарын қалыпқа келтіру басталғаннан кейін (ағымдағы жылдың тамызында) МБҚ кірістілігі қысқа мерзімде 10-30 пунктке және оның ұзын соңында 30-40 пунктке төмендеді. Бұл жағдайда тәуекелсіз қисық кері пішінді сақтайды (қысқа мерзімде жоғары кірістілік, қағаздардың өтеу мерзімі ұлғайған сайын төмендейді, төменде қараңыз).
- Қаржы жағдайының қатаңдығына қарамастан, бастапқы нарықта МБҚ (+66%) және корпоративтік облигацияларды (+196%) орналастыру көлемі (1) Бюджет тапшылығын қаржыландыру үшін және (2) квазимемлекеттік сектор, МҚҰ, ЕДБ жекелеген өкілдерінің жоғары белсенділігі аясында айтарлықтай өсті (төменде қараңыз).
- МБҚ салымдарынан түсетін табыстарға салық салудағы жоспарланған өзгерістер олардың жергілікті институционалдық инвесторлар үшін тартымдылығына және Қаржы министрлігінің Ішкі қарызды орналастыру мүмкіндігіне тиісінше әсер етуі мүмкін.

Нарықтың негізгі көрсеткіштері*

Эмитенттер мен инвесторлар үшін шарттар*

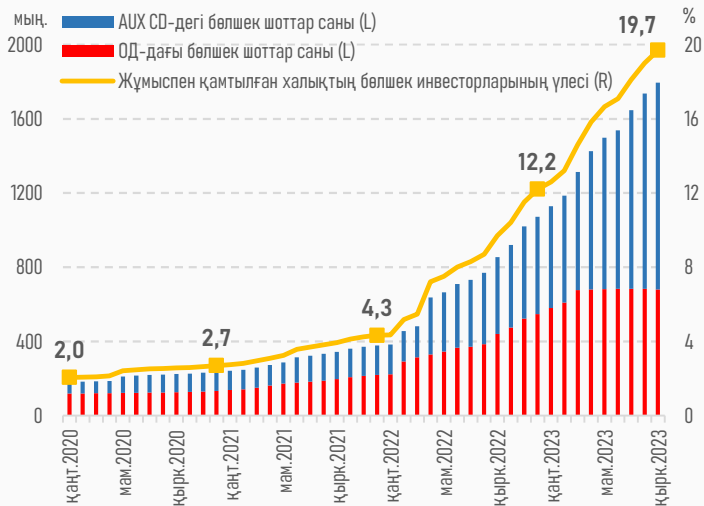

* Деректер көздері: ҚР Ұлттық Банкінің сайттары, AIX, KASE

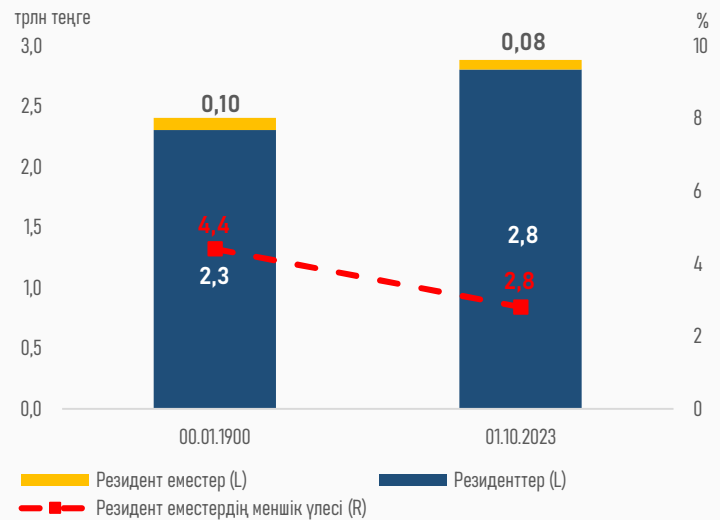
** әрбір эмитент екі реттен артық емес тізімде болады

Бағалы қағаздар нарығындағы инвесторлардың белсенділігі*

Елдегі бөлшек шоттар саны

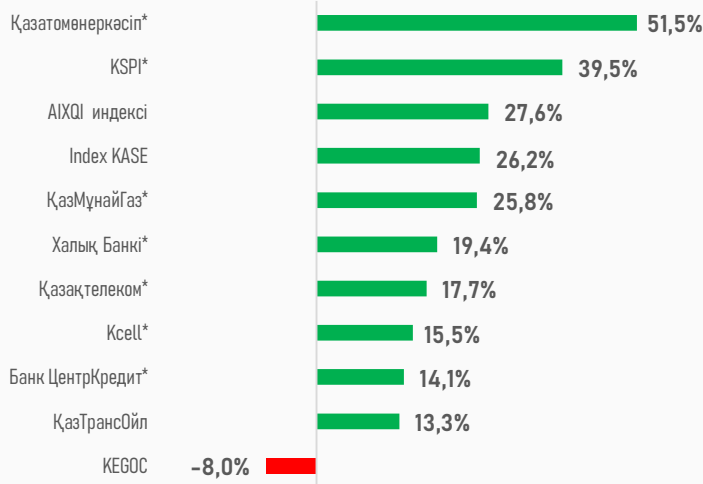

Резидент еместердің ҚРҰБ ноталарын иелену үлесі

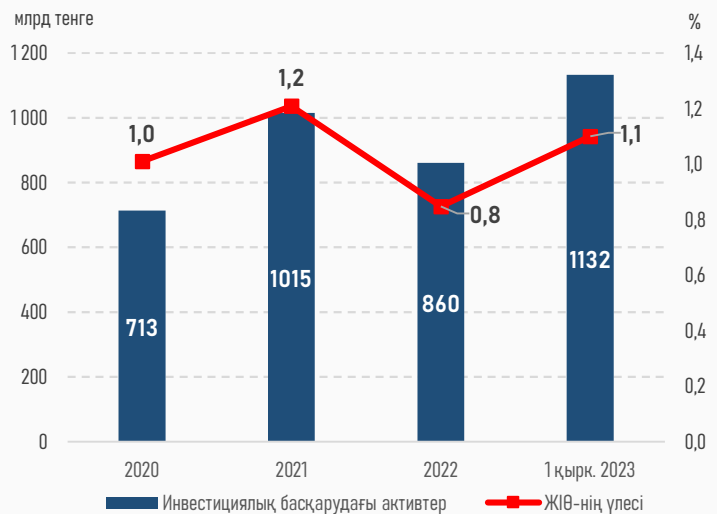
KASE индексі мен АЕХ биржасы құралдарының өзгеруі, инвестициялық басқарудағы

Өсу және құлдырау көшбасшылары

*KASE және AIX тізімінде

УПИ басқаруындағы активтер

* Деректер көздері: ҚР Ұлттық Банкінің, ОД, AIX, KASE сайттары

© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2023

Резюме

Тәуекелге деген жергілікті тәбеттің артуы аясында елдің қор нарығы компаниялардың күшті қаржылық нәтижелерінің және дивиденттік төлемдердің ұлғаюының, бөлшек инвесторлық базаның жоғары өсуінің, сондай-ақ пайыздық мөлшерлемелердің төмендеу циклінің басталуының қолдауымен тез қалпына келеді.

Осыған орай, инвестициялық компаниялардың басқаруындағы жиынтық активтер жыл басынан бері 272 млрд теңгеге өсіп, 1,1 трлн теңгені құрады. ЖІӨ-нің үлесінде бұл сома жыл басындағы 0,8%-ға қарсы 1,1% құрады. Одан әрі өсу әлеуеті айтарлықтай болып қала береді.

Заңнамадағы соңғы өзгерістер (1 шілдеден бастап қазақстандықтар өздерінің зейнетақы жинақтары сомасының 50% - на дейін жеке басқарушы инвестициялық компанияларға бере алады) қор нарығына өтімділіктің қосымша ағынының факторы бола алады (ИПБ басқаруындағы активтер ағымдағы жылғы шілдеден бастап 46%-ға, 8,7-ден 12,7 млрд теңгеге дейін өсті).

Сонымен қатар, МБҚ салымдарынан түсетін табыстарға салық салудағы жоспарланған өзгерістер олардың жергілікті институционалдық инвесторлар үшін тартымдылығына және Қаржы министрлігінің Ішкі қарызды орналастыру мүмкіндігіне елеулі әсер етуі мүмкін. Бұл өз кезегінде Қаржы министрлігін сыртқы қарызды тарту және Ұлттық қордан трансферттерді ұлғайту арқылы ішкі қарызды алмастыруға мәжбүр етуі мүмкін. Естеріңізге сала кетейік, 2024-2025 жылдары ведомство еурооблигациялардың ірі көлемін өтеуі тиіс.

Сонымен қатар, Мемлекет басшысының "Самұрық-Қазына" ҰӘҚ (Air Astana, Qazaq Gaz) компанияларының Халықтық IPO-ларын өткізу және екі Биржаның әлеуетін бірыңғай басқарумен біріктіру мәселесін пысықтау жөніндегі өзекті тапсырмалары нарықтың салалық құрылымының әртүрлілігін қолдауы, оның жоғары шоғырлануын төмендетуі, оның өтімділігі мен тартымдылығын арттыруы, сондай-ақ нарықтың екі биржа арасындағы синергияның барлық әлеуеті.